

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOSZVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendszeres tagdíja évi 100 lel, kispapok és tisztviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmánya Kolozsvárt 1926 évi március hó 13 napján, d. u. fél 4 órakor az egyesület Attila-utca 10. sz. alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja.

Kolozsvárt, 1926. március 1.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések.
2. Titkári jelentések.
3. Esetleges indítványok.

A stimuláció a gyakorlatban.*

Sok szó esett az utóbbi időben a stimulációról, nevezetesen a vető magvaknak oly vegyszerekkel való kezeléséről, amelyek a csírárt és a növényt erőteljesebb fejlődésre ingerelvé, lényeges termésmöbbletet idéznek elő.

Mivel egyes vélemények túlságosan magasra értékelik a stimuláció hatását, hogy a gyakorlati gazdák is tiszta képet alkothassanak maguknak, ezen még kísérleti stádiumban levő kérdés gyakorlati értékéről, közreadom alábbiakban ama stimulációs kísérletek eredményét, amelyeket teljesen szakszerű beállítással az évben a Közgazdasági Egyetem sőregi tangazdaságában végeztünk.

A stimulációnak a gyakorlatban tulajdonképpen a szélsőséges éghajlat alatt volna a legnagyobb jelentősége. Ott van a gyenge csíranövény fiatal korában a legtöbb veszedelemnek kitéve, úgy az éghajlati szélsőségei, mint egyéb fejlődési korlátozó körülmények és kártévő ellenségek részéről. Ott szorulna tehát a növényke leginkább arra, hogy egy-egy kritikus helyzetben a stimuláció hatása gyorsan keresztülhajtsa és ezáltal biztosítsa további zavartalan fejlődését.

* A budapesti Közgazdasági Egyetem sőregi angazdaságának növénytermelési kísérletel.

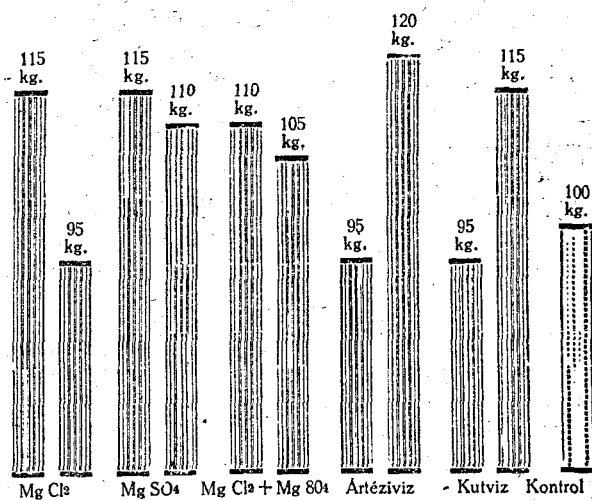
Ki ne látott volna már ősszel vagy tavasszal egy épen kikelésben lévő buza-, árpa-, tengeri- vagy cukorrépatáblát? A kicsiny sziklevek csak éppen, hogy kibujtak a földből, de bizony nagyon sokszor továbbfejlődésükre akár szárazság, akár hideg miatt kedvezőtlenek a körülmények és a gyenge növényké a legzsengőbb fejlődési stádiumban száz és ezer veszedelemnek kiszolgáltatva várják éteifeltételeik jobbrafordulását. Ilyenkor pusztul el a legtöbb növény.

Könnyű belátni, hogy ilyen esetekben csakugyan nagy jelentőséggel bírna egy olyan eljárás, amellyel képesek volnánk a zsenge növénykéket e kritikus fejlődési stádiumon gyorsan keresztülhajrani, vagyis ezt a védtelen „cse-csemő” kort a lehető legrövidebbre leszállítani.

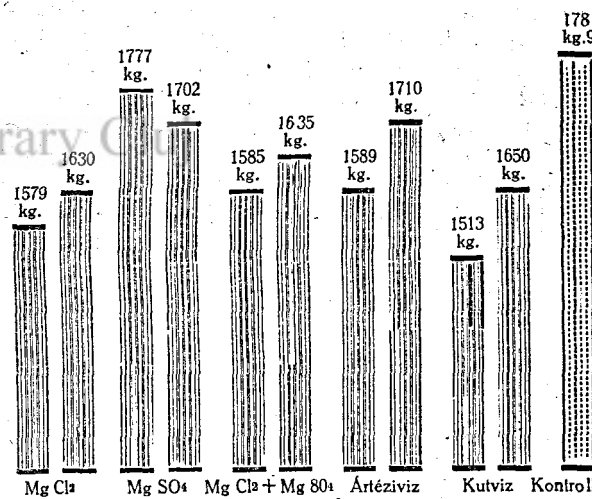
Kétségtelen, hogy a stimulációnak a gyakorlatban elsősorban és főképpen ily értelemben volna jelentősége. Azonban a gyakorlat számára majd csak akkor nyilváníthatjuk teljesen érettnek és értékesnek, ha nemcsak a szobakísérleteknél, hanem kint a gyakorlatban és pedig az ott előforduló kedvezőtlenebb körülmények között is, tehát ott, ahol erre a stimuláló hatásra valóban szükség mutatkozik, elfogadható hatást lesz képes kifejteni.

Kellő tárgyilagossággal csak azt lehet megállapítani, hogy a stimulációnak ezidőszertint éppen ez a leggyengébb oldala, vagyis esetleg beválik ott, ahol a növény fejlődésére a kedvező körülmények amugy is megvannak (de még itt sem mutatkozik törvényszerűség hatásában), ellenben mihelyt a körülmények csak egy kicsit is mostohábbra fordulnak, tehát ott, ahol hatására leginkább szükség volna, ott már nem képes érvényesülni.

(Alább a stimulált tavaszi árpa és cukorrépa terméseredményének feltüntetésére két grafikus rajtot közlünk. Stimuláló anyagok szerínt az első hasáb a 8 óras, a második a 4 óras stimulálás eredményét tünteti fel. A hasábok felett lévő számok a 120 öles parcella termését jelzik kilogrammokban.)

Tavaszi árpa.

Cukorrépa.

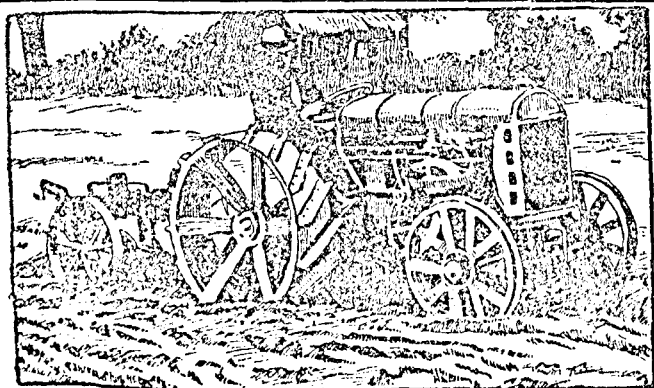
A sőregi stimuláló kísérleteket Kerpely Kálmán közgazdasági egyetemi tanár előírása alapján állítottuk be 3 növényvel és pedig tavaszi árpával, borsóval és cukorrépával. Minden egyes növényből 11 a 120 öles par-

Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

3731 gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria No. 2. Telefon 999. szám.

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított áronak részletfizetésre szeresheti be gépszükségletét.

„Gazdák” általános biztosító Részv. - Társaság

Békkhelye: Arad. Allgazgatóságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek: Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszeben. Elfogad tűz, lég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítvány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala

cella lett beállítva, tehát az egész stimulációs kísérlet mintegy 3960 □ ölet foglalt el. A stimulált borsó kísérlet megsemmisült.

A stimulálóanyagul magnéziumklorid (Mg Cl₂), magnéziumsulfát (Mg SO₄), továbbá a kettőnek 1 : 1 szerinti keveréke, valamint összehasonlításképp ártézi- és kútvizet használtunk. A kísérletek beállításánál tekintettel voltunk az áztatás időtartamára is, ezért 30 parcellából 15-nek vetőmagját 8 óráig, a másik 15-ét pedig csak 4 óráig áztattuk a stimuláló oldatban. A kísérlet eredményéről megállapítható, hogy a stimuláció még annyira gyermekkorát éli, hogy azt a gyakorlat számára ajánlani, lelkismeretlen dolog volna.

Bármennyire kedvező eredményt mutatnak is azonban az eddigi stimulációs kísérletek, e soroknak egyáltalán nem célja a stimulálást elgáncsolni, hanem tisztán csak tájékoztatni óhajtja a gazdaközönseget a stimuláció ezidő szerinti gyakorlati értékéről. *Kátay Mihály.*

A tavaszi műtrágyázásról.

Írta: Gy. Rosenberger Sándor.

(Felelet, e tárgyban a szerkesztőséghez intézett kérdésre.)

Növényeink főleg nitrogén, káli és foszfor trágyát igényelnek. Talajainkba ezen trágyák többé-kevésbé találhatóak. Már most ezek utánpótlása olyan mértékben szükséges, amily mértékben azok a termelt növények által igénybe vétetnek. A gabona félek termelésével főleg a foszfort vonjuk ki a talajból, tehát ezek pótlása szükséges elsősorban.

Az istállótrágyában főleg Nitrogén trágyát juttatunk a talajba és emellett sokkal kisebb mértékben Káli és Foszfort. Miután földjeink bizonyos terv szerint lesznek istállótrágyázva, tehát Nitrogén trágyához rendszeresebben jutnak hozzá, mint a másik kettőhöz. Így ezen két utóbbit műtrágya alakjában kívánatos pótolni. A Nitrogén trágya (tehát istállótrágya), hatása fokozottabb mértékben érvényesül, ha a másik két trágyához a kívánt mértékben hozzájuttatjuk a növényt.

Hosszu éven át szerzett tapasztalataim szerint erdélyi talajaink foszfor szegények és a foszfátműtrágyázást nagyon meghálálják. Tapasztalataim szerint kivétel nélkül mindenütt igen jó eredmény érhető el Erdélyben a foszfor trágyázással.

A kérdés már most az, hogy mily mennyiségben adjuk? Erre tanácsot és feleletet adni bajos, mert mindenki saját földjein és saját kísérlettel szerint kell ezt megállapítsa. Előbb tehát kisebb területen (legjobb az 1—1 holdas parcella) kell műtrágyázási kísérletet végezni, mely kísérlet célja megtalálni azt az ökonomiai határt, mellyel a legnagyobb és legjobb eredményt érhetjük el.

Hogy melyik az a műtrágya mennyiség, mely a befektetett időkével a legnagyobb és legrentabilisabb hozamot adja csak saját kísérlettel lehet meg tudni. Ezen kísérlet legalább két egymásutáni évben folytatandó, mert egy év adatára nem lehet még biztosan építeni. Két évi terméseredményből már biztosan megállapítható, hogy jövedelmező-e a műtrágyázás és az is, hogy melyik műtrágyának alkalmazása leginkább megfelelő, normális időjárás mellett.

Természetes, hogy mindenik parcella termését külön-külön kell betakarítani és a terméshozamot megállapítani. A kísérletet a következő évben egy másik területen meg kell ismételni, de emellett az előző évi parcellák termését ismét külön-külön kell megállapítani, mert ezáltal tudjuk meg a műtrágyázás utóhatását. A terméshozam mellett a minőséget is vizsgálat tárgyává kell tenni, mert a műtrágyázás hatása itt is szokott mutatkozni.

Kérdéstevőnek azt tanácsoljuk, hogy elsősorban superfoszfát rét műtrágyázási kísérletet végezzen, mert tapasztalataim szerint a

kívánt eredményt fellélenül meg fogja kapni. Emellett a Kálival is kísérletezhet, kombinálva superfoszfáttal, bár ez utóbbitól nem várok oly eredményt, mint az elsőből, annál is inkább, mivel, mint írja talaja könnyű anyag, mely Káli valószínűleg már a talaj összetételénél fogva, a szükségelt mennyiségben tartalmaz.

A kísérlet így volna beállítandó:

1 parcella:	1 k. hold	150 kg. superfoszfát.	
2	"	"	trágyázatlan.
3	"	"	200 kg. superfoszfát.
4	"	"	trágyázatlan.

Ami a superfoszfát kiszorását illeti, leghelyesebb kora tavasszal, olyankor elszórni, mikor a rétet már boronálni lehet és kiszorás után azonnal jó nehéz boronával jól boronáljuk meg a rétet. Műtrágya kiszorás után a fagy nem ártalmas. Felhasználom az alkalmat és felhívom gazdatársaim figyelmét, hogy réteiken kora tavasszal takarítsák, egyengessék el a vakondtúrásokat és amint rá lehet menni a rétre jó nehéz boronával boronálják meg. Ezen kis munka a terméshozamba busásan megtérül a ráfordított kis költséget. Rétek műtrágyázásánál az is figyelembe veendő, hogy a műtrágyák hatása a széna minőségére is kedvező, amennyiben a velük trágyázott réteken a savanyu fűvek száma apad, az értékesebb alfűvek, továbbá a herfélék pedig elszaporodnak.

Ami a kérdés második részét illeti, azt tanácsoljuk, hogy szintén superfoszfáttal kísérletezzen elsősorban, úgy a tavaszbuza, mint a zab alá is. Ajánljuk a következő kísérletet:

1 parcella	1 k. hold	120 kg. superfoszfát szórva.	
2	"	"	trágyázatlan.
3	"	"	150 kg. superfoszfát szórva.
4	"	"	trágyázatlan.

Vannak már olyan vetőgépek, melyek egyszerre vetik sorba a magot és egyszerre juttatják, ugyancsak sorba a műtrágyát is.

Ezen gépek előnye, hogy ugyanazon sorba kerül ugyanazon munkával egyszerre a műtrágya is. Így a mag illetve a növény gyökere közvetlenebbül kapja a műtrágyát és ezen ok miatt kevesebb kell a műtrágyából is. Amennyiben kérdéstevőnek ilyen vetőgépe volna úgy:

1 parcella	1 k. hold	100 kg. superfoszfát sorba,	
2	"	"	trágyázatlan
3	"	"	80 kg. superfoszfát sorba.
4	"	"	trágyázatlan.

Kísérletem szerint és viszonyaim között nálam az ökonomiai határ sorba 80 kg. superfoszfát. Én már a kísérleteken régen tul vagyok és minden kelészt csakis így vetek. Különös súly helyezendő a kísérletek pontos beállítására és a beállított kísérletek állandó jó figyelésére és a hozam mennyiségi és minőségi megállapítására.

Egyleti élet.

A Cukorrépatermelők Szövetségének 1926. évi munkaprogramja.

A Cukorrépatermelők Szövetségének munkássága az előző években — anyagi eszközök hiányában — ugyszólván csak a termelői szerződések revíziójában és a cukorrépa beváltási árak megállapításában merült ki, de nem vehette munkába a szövetség egyik legfontosabb feladatát, a többtermelést.

Köztudomású, hogy a Szövetség múlt évi december havi közgyűlésén, Marosvásárhelyen kimondotta, hogy kivétel nélkül minden cukorrépatermelő gazdatárs erkölcsi kötelességének kell hogy tartsa a Szövetség anyagi támogatását. Hogy pedig ez megterhelhetést ne okozzon a kistermelőkre, de lehetővé tegye a Szövetség áldásdus működését, mindössze beszolgáltatott waggonként 30 L tagdíjat állapítottak meg e célra a jelenvolt delegátusok. Ez a 30 L kb. 20 darab répa értékének felel meg. Tehát olyan

minimális, hogy szégyenkezés nélkül egy gazda sem vonhatja ki magát a közös érdek védelmére hozadó áldozat alól. Írja alá ezért minden jó érzésű termelőtársunk a szerződéshez csatolt körlevelet.

Ma többet ellopnak, vagy lehull a szekérről és vonatról szállítás közben 20 drb. repánál és akkor saját érdekeink védelmére, tudásunk fokozására, az átvételek ellenőrzésére, szakkönyvek kiadására, előadások rendezésére ne tudjunk jószántunkból egy waggon repából 20 darabot a szövetségnek adni? Becsületesen gondolkodó öntudatos gazdaember jó szívvel és gazdatársi és bajtársi hűséggel teljesíti kötelességét és aláírja a szerződéshez csatolt körlevelet.

De lássuk milyen ellenszolgáltatást nyújt a Szövetség a tagdíjakért?

Első sorban is az alább felsorolt központibb fekvésű községekben szakelőadásokat rendez a cukorrépatermelésről abból a célból, hogy a beváltási árak emelésén kívül a többet és jobbat való termelés tanítása által is fokozhassák a termelők a bevételeiket.

A Cukorrépatermelői Szakosztály által 1926. év folyamán rendezendő előadások jegyzéke vármegyénként csoportosítva.

(A zárjelben közölt községek termelői az előtte közölt községbe hivatnak meg.)

Kolozs megye. Báld. Nagysármás. (Pusztakamarás, Novoly, Tuson, Mócs, Uzdiszentpéter) *Kissármás.* (Mezőszilvás, Meződomb, Katona.) *Nagyceleg.* (Kiscseleg.) *Budatelte.* (Melegföldvár, Lompérd.) *Mezőkecséd.* (Viszolya.) *Mezőszentmihálytelke.* (Fűzkút, Barátfalva.)

Torda-Aranyos megye. Torda. (Alsó-Felsőszentmihály, Keresztes, Polyán, Virágosvölgy, Kenderes.) *Aranyosgyéres.* (Gyéresszentkirály, Egerbég, Lóna, Detrehem, Mezőörke.) *Székelykocsárd.* (Székelyföldvár, Nagylak.) *Felvinc.* (Marosveresmart, Marosdécse, Inakfalva, Magyarcsesztve.) *Vajdaszeg.* (Sósszentmárton, Maroscsúcs.) *Marosbogát.* (Marosgezse, Cintos.) *Marosludas.* *Mezőszengyel.* (Mezőbodon, Keménytelke, Mezőszakál, Mezőtőhát.) *Mezőzáh.* (Mezőcikud.) *Mezőméhes.* (Mezővelkér.)

Alsófehér megye. Kutyalva. (Oroszi.) *Marosujvár.* (Maroscsesztve, Felsőmarosujvár.) *Nagyenyed. Tővis. Gyulafehérvár. Karácsonyfalva.*

Kisküküllő megye. Radnót. (Maroslekenye, Oláhdellő.) *Marosugra.* (Magyardellő, Magyarorbó, Sósut.) *Kerekeszentpál.* (Mezőszenmargita, Buzásbessenyő.) *Zsádvé. Küküllővár. Sővényfalva.* (Ádámos.) *Dicsőszenmárton. Vámosgálfalva.* (Pocsfalva.) *Szászbonyha. Korodszentmárton.* (Vámoudvarhely.) *Balavásár.* (Kis Nagykend, Szentdemeter)

Besztercenyszód megye. Beszterce. (Szépnagy, Besenyő, Szászbongárd, Zselyk, Aldorf.) *Jád.* (Asszubeszterca, Péntek, Borgó.) *Lekence.* (Vermes, Tancs, Szászszenygyörgy Sófalva, Királynémeti, Bilak.)

Szolnokdoboka megye. Bethlen. Sajóudvarhely. Szamosujvár.

Maros Tordamegye. Backamadaras. Vajdaszentivány. Gernyeszeg. Nagy-Ernye. Iklánd Kál. Nydrádszereda. Buzaháza. Nyáradkarácsony. Mezősámsond. Szabéd. Csíttzentivány. Mezőpanit. Mezőband. Radnótfája.

A Szöv. az ősz folyamán, a cukorrépa átvételeket rendszeres ellenőrzés alá óhajtja venni úgy a gyárban, mint a feladóállomásokon mérlegelésre és átvételre kerülő repaszállítmányokat.

Ez év folyamán dr. Nagy Endre tollából egy szakkönyvet ad ki a Szövetség kezdeményezésére az E. G. E. Irodalmi Szakosztálya a modern cukorrépa termelésről, mely már rövidesen a szövetségi tagok rendelkezésére fog állani.

Ugyancsak ez év folyamán egy képekkel gazdagon díszített kőnyv jelenik meg a cukorrépa őszes kártevőiről *Jablononszky József* európai hírv. szaktudós tollából.

Ha a körülmények lehetővé teszik és meg-

engedik, tanulmányi kirándulást rendez a Szövetség a termelők számára.

Egész éven át szaktanácsokat ad díjtalanul a Szövetség tagjainak termelési, műtrágyázási, kísérleti ügyekben, munkások szerzésében közben jár, a munkások kedvezményes vasúti fuvardíjának biztosítása érdekében útmutatással szolgál, vitás esetekben véleményt ad, védi a gazdák érdekeit minden vonalon és képviseli a termelők álláspontját a kormány, az iparhatóság, C. F. R., gyár, pénzügyi, közigazgatási stb. hatóságok előtt.

Hogy Szövetségünk eleven lüktető életet élhessen és eredményes munkásságot fejthessen ki, ahhoz a termelők támogatása nélkülözhetetlen kellék. — Kérjük ezért minden Cukorrépatermelő Tisztelt Gazdatársunkat, hogy a Szövetséget működésében a legjobb tudásával, legteljesebb odaadásával mindenkor és minden irányban támogatásban részesíteni sziveskedjék.

Kolozsvárt, 1926 febr. 4 én.

Az E. G. E. Cukorrépatermelői Szakosztályának, mint a Termelők Szövetségének Elnöksége.

Felhívás.

a tagsági díjak befizetésére.

Az E. G. E. alapszabálya értelmében a tagsági díjak befizetése minden év január hó 1-én esedékes. A tagdíjak befizetésére az Erdélyi Gazda korábbi számaiban is felhívtuk tisztelt Tagjainkat és március hó elején járva, ismételtén is kérjük mindazon Tisztelt Tagtársainkat, akik ezideig még tagdíjait nem fizették be, hogy sziveskedjenek azt e sorok olvasása után az E. G. E. titkári hivatala címre beküldeni, mert egyesületünk a reá háruló nagy fontosságú feladatának csak úgy képes megfelelni, ha a közös cél érdekében tagjaink részéről erkölcsi támogatás mellett kellő anyagi támogatásban is részesül. Az évi tagsági díj nagysága a fejlécen van közölve. Az Erdélyi Gazda lapért a tagsági díjon kívül egész évre 100 lei lappótdíj fizetendő.

Tagdíjnyugtázás. Az egyesület titkári hivatalához a következő összegek küldettek be e héten:

1925. évre 100 L. tagdíjat fizetett: dr. Schilling János, Noszoly.

1925. évre 50 L. tagdíjat fizetett: Kovács Károly Alvincz.

1925. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizettek: dr. Schilling János Noszoly, Kovács Károly Alvincz.

1926. évre 100 L. tagdíjat fizettek: gr. Horváth Tholdy Rudolf Marosnémeti, ifj. gr. Teleki Géza Alsózsuk, Pány Sándor Magyar-szarvaskend, Andreicovics József V. Cămpulii, Cs. Lázár László Marosillye.

1926. évre 50 L. tagdíjat fizettek: Péter Péter Ferenc, Muzsnay János, Gazdakör Székelykocsárd.

1926. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizettek: dr. Schilling János Noszoly (félévre), gr. Horváth Tholdy Rudolf Marosnémeti, ifj. gróf Teleki Géza Alsózsuk, Pány Sándor Magyar-szarvaskend, Péter Ferenc, Muzsnay János, Gazdakör Székelykocsárd, Andreicovics József V. Cămpulii, Cs. Lázár László Marosillye.

Megnyílt a gazdasági a tanfolyam a kolozsvári ref. theológián. F. hó 1-én kezdődött meg a kolozsvári ref. theológián a teológusok részére rendezett gazdasági tanfolyam. A tanfolyam előadóját és résztvevőit Török Bálint E. G. E. titkár üdvözölte és köszönetet mondott a theologia igazgatóságának a tanfolyam rendezésének lehetővé tételét. Maksay Albert theologiai tanár a theologia képviselőjében köszönetet fejezte ki az E. G. E.-nek a lelkész jelöltek gazdasági irányu orientációjáért és felhívta a hallgatóságot az előadások szorgalmas látogatására. Gy. Rosenberger Sándor előadásával vette kezdetét a tanfolyam. E héten előadásokat tartottak ezenkívül dr. Péter Béla és Török Bálint.

A jövő héten tartják előadásait dr. Szász Ferenc, Farkas Árpád és dr. Garda Kálmán! A tanfolyam f. hó 13-án zárul be.

Sackekék, Boronak, Vetőgépek, Fordson-Traktorok

Lófogatos kapálók magas töltőgetővel és mindenféle mezőgazdasági gépek nagy raktára. — Szükséglet esetén kérjen ajánlatot.

3897

Bartha Árpád
géposztálya

St.- Gheorghe — Sepsiszentgyörgy.

Kisebb szakközlemények.

Gyűjtsük a-teának való gyógynövényeket! Az újabb gyógyító teák összeállításához többféle olyan gyógyítónövényre van szükség, amelyek nálunk tömegesen vadon teremnek és könnyű szerrel bevolnának gyűjthetők, ha foglalkoznának a gyűjtéssel. A múlt évben szegyezszerem Franciaországból és Németországból kellett több olyan gyógynövényt hoztatni, a melyek nálunk mint közismert burjánok tömegesen teremnek vadon. Így pl. galagonyavirágot, kecskerutát és több más közismert növényt Párisból, Lyonból, Hamburgból stb. kellett meghoztatni, mert itthon nem voltak ezek a növények mint szárított drogok előteremthetők. Ez a körülmény természetesen nagyon drágítja a gyógyító teákat. Ha itthon összegyűjtenék és megszáritanók a szükséges burjánokat, egyrészt a teák árát le lehetne szállítani, másrészt a nép tekintélyes kereseti forráshoz juthatna. Ezért közlöm az alábbiakban azoknak a gyógyító növényeknek a neveit, amelyeket itthon be lehetne gyűjteni és amikből ezidén nagyobb szükség van. Ezek a következők: 1. Virágok: galagonya, kökény, pipacs, ökörfarkkóró, bodza, hárs, mályva, rózsza (kerü). 2. Levelék: fehér mályva, nyírfa-diófa, zsálya (kerü), fehér üröm. 3. Leveles-száras növény: kis bojtorján, libapimpó, bakfű, ezerjófű, zsurló, kecskeruta, orbáncfű, vad árvácska, fehér pemete, utifű, tüdőfű, keserűfű és tüdőzuzmó. 4. Gyökerek: macskagyökér, gyermeklancfű (levéllel együtt), örménygyökér, édesgyökér, gilicetuske, földi tömjén, vad perje (tarackbuzsa), katáng. A gyűjtés és értékesítés ügyében részletesebb utbaigazítással szolgál alullrott, Kolozsvárt (Gazdasági Akadémia), dr. Péter Béla.

Vegyes közlemények.

Időjárás: A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának megfigyelése szerint a maximális légnomás februárban 28-án volt: 728.7. A minimum 706.8 volt febr. hó 4-én. A legnagyobb meleg +13.7 volt febr. hó 13-án. A legkisebb — 9.0 volt febr. hó 28-án. Az átlagos hó +1.24 volt. A legnagyobb csapadék egész havi mennyisége 95 mm. volt. A csapadékos napok száma 6.

Bejelentések a budapesti országos tenyészállat-kiállításra és vásárra. Az O. M. G. E. által március hó 19., 20. és 21-én rendezendő, díjazással és vásárral egybekötött országos tenyészkiállításra a bejelentett állatok a vásártelepen rendelkezésre álló összes istállókat megtöltik. Az elfogadott bejelentések szerint

összesen 502 drb. szarvasmarha, 1003 drb. sertés, 762 drb. juh, több mint 500 drb. baromfi és 100 drb. házinyul kerül bemutatásra és eladásra. Az összes fontos fajtákat szép és nagy anyag fogja bemutatni a kiállításon. A szarvasmarha csoportba a szimentháli fajta lesz ismét a legjobban képviselve. Az idén viszonylag kevesebb magyar marhát állítanak ki. Képviselve lesznek a borzderes és hollandi fajták, valamint a bivalyok is. A sertések csoportjában szép számmal képviselve lesznek az összes hussertés-fajták is (yorkshire, lincolnshire, berkshire, cornwall, német nemesített). A juhok csoportjában az anyag elsősorban a hazai és francia fésűs és a husmerino fajtákból kerül ki, de kisebb példányszámban hoznak fel szövetgyapjas merinókat, angol húsjuhokat, racka és cigája juhokat is.

Az adóval sujtott félnek, ép úgy, mint a kincstári képviselőnek jogában áll a kiadvást 20 napon belül megfeleltetni. Ha a fél az adókiivetésnél jelen volt, a 20 napos határidő az adókiivetés napjától számít, ha nem volt jelen, a jegyzőkönyv kikézésétől. A felebbezés bélyegmentes és a pénzügyigazgatóság iktató hivatalába nyújtandó be. Az írásbeli felebbezésben részletesen meg kell jelölni azon okokat, amelyek miatt az adókiivetést igazságtalannak tartja felhozni a kívánt új bizonyítékokat, valamint célszerű előadni a jövedelemre vonatkozó összes adatokat és az előző évi adólizetést.

Gazdasági major és udvar okszerű elhelyezése. Németországban a munkáshiányra és a kézierő drágaságára való tekintettel a minden irányban gazdaságos termelés elve alapján a mezőgazdaságok belsősegeit is kezdik átalakítani. A gyakorlati érzékű németek a majorokat egységes üzemnek tekintik, aminek megfelelőleg azokat az ipari üzemekhez hasonló elvek alapján rendezik be. És pedig: 1. az improduktív munkát — mint a szállítást — a minimumra redukálják; 2. az emberi munkát — ahol csak lehetséges — gépek alkalmazásával helyettesítik, mert a gépek munkája megbízható, gyors és olcsó, mert a gyorsaság számszerűen kimutathatólag 10% megtakarítást, illetve többtermelést jelent (a gőzkeszántás pl. 36%-al s az elektromos szántás 53%-al olcsóbb, mint az állati erővel végzett szántás); 3. mindezeknél fogva munkasebességet növelik. Eddig a belsősegek tevezésekor főleg a tűzbiztonságot tartották szem előtt s ezért az épületeket egymástól nagyon messze helyezték, (Nálunk különösen terjedelmesek a majorok). Megfelelő berendezés mellett azonban a tűzbiztonság kérdése másodrendűvé válik, és a németeknél az egyes épületek megfelelő csoportosítása a főcél, hogy a szállításra fordított munka a minimum lehessen.

A száj- és körömfájás elleni védőoltás riemsi szérummal. A Riems szigetén lévő német birodalmi állami intézetben termelt verszavó tiz napra véd a száj- és körömfájás ellen. Tiz nap múlva az oltás megismétlendő ha a fertőzés veszélye még fennforog. Ha lappangás szakában történik az oltás, akkor a járvány lefolyása enyhébb. A járvány kitörése után mielőbb kell oltani Súlyos megbetegedésnél, különösen a vemhesség előrehaladott szakaszában az oltás nem mindig életmentő. A fertőző anyag virulentiája az oltás következtében gyengül.

ismét kapható a

**Kriegner-féle
REPARATOR**

hűlés, csuz, köszvény elleni szer, minden gyógyszerárban. — Ára 60 Lei. Ahol nem kapható, oda 3 üveget 200 Lei utánvétellel küld a főraktár: Farmacia Flohr Cluj.

A kiviteli illetek leszállítása. A kormány tervbe vette a kiviteli illetek leszállítását. Halvány reménység az a terv a gazdák számára, hogy terményük értékesítése terén némi megkönnyebbülés jeleit fogják érezhetni és ezzel együtt jobb árakra is lehet kilátásuk. A kilátásba helyezett vámleszállítás mértékéről és idejéről ellentétes hírek vannak forgalomban. Mindenesetre a leszállítás előnyeit annál inkább érezheti a gazdaközönség minél alacsonyabba szállítják, mert ha nem is egészen de remélhetőleg nagyrésztben a gazda kell, hogy megkapja a vámon megtakarított összeget. Az egyik híradás szerint az egyes termények vámját az alábbi összegekre szállítanák le.

Buza vagononként	Lei 15.000	(30.000 lejről)
Árpa	10.000	(12.000 ")
Repce	15.000	(30.000 ")
Mustár	15.000	(30.000 ")
Rozs	10.000	(20.000 ")
Korpa	2.000	(4.000 ")
Fehérliszt	15.000	(25.000 ")
Integr. liszt	20.000	
Tészta	10.000	(15.000 ")

Ezekkel a vámleszállításokkal, — ha valóra is válnak, — még mindig csak félintézkedés történik a mezőgazdasági termelés talpra állítása érdekében. A szarvasmarha kiviteli vámját 2000 leivel, a sertését 40 leivel szándékszik csökkenteni a kormány. A sorvadózó mezőgazdaságnak ez nem elég. A gazdák existenciális érdekei ezzel nem nyernek megoldást, mert a termelés még ilyen vámok mellett sem áll paritáson és nem rentabilis.

PIAC.

Országos vásárok.

1926 március hó 15-én: Avasfelsőfalu, Berzova, Bolkács, Bonczhida, Gyorok, Homoród, Kissink, Korodszentmárton, Nagybáród, Radnót, Segesvár.

Márc. 16-án: Aranyosmegyes, Nagybaromlaka, Szatmárnémeti, Temesvár.

Márc. 17-én: Érmihályfalva, Kőrösbánya, Székelyudvarhely, Zám.

Márc. 18-án: Bögöz, Brád, Buchim, Darlóc, Némethbogsán, Szilágysomlyó.

Márc. 19-én: Arad, Csikszentdomokos, Dézna, Egerbegy, Erdőszentgyörgy, Göröcsöny, Kapnikbánya, Magyargyerőmonostor, Mártonfelke, Nagypold, Parajd, Vajdakamarás, Zalatna.

Márc. 20-án: Kerc, Medgyes, Mezőtrücs.

Márc. 21-én: Alsóárpas, Marosborsa, Modos, Vajdarecse.

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszeri postal küldés mellett, a füzet megérkezéseért felelősséget nem vállalunk;
3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és felelős postal küldéssel.
4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg.

	Let
1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról.	5 6 12 16
4 Tormay Béla. A borfuk fölneveléséről.	5 6 12 16
6 Hauer Géza. A fejőstehénről.	5 6 12 16
7 Hensch Árpád. A szántás-vetésről.	5 6 12 16
17 Ásványi Lajos. A vörös lóhere természetéről.	8 9 15 19
19 Herényi: A nyers takarmányok eltevése.	5 6 12 16
20 K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről.	5 6 12 16
21 Marx Ferenc. A kosárfűz termelése.	5 6 12 16
22 Kovács Béla. Házi állataink takarmányozása.	5 6 12 16
30 Nemes István: Az öntözés.	5 6 12 16
36 Jakab L. Állataink egészségének gondozása.	10 11 17 21
38 Cserhát Sándor. A gyomok kártékonyasága.	5 6 12 16
43 Ifkafalvi. Szőlőművelésről.	5 6 12 16
46 L'Hullier István. A káposzta-félék termesztése.	5 6 12 16
47 Dr. Balntner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak.	5 6 12 16
52 Dr. Barna. A kenyéradó növények ellenségei.	10 11 17 21
54 Dr. Péter. Vadontermő gyógynövények gyűjtése.	10 11 17 21
56 Dr. Cséser Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban.	10 11 17 21
57 Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtkészítés. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés.	15 16 22 26
58 Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása.	5 6 12 16
60 Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhál.	40 41 47 51
61 Dr. Péter Béla. A gyógynövénytermesztés.	10 11 17 21
Dr. Nagy E. A gazdakörök szervezéséről	5 6 12 16
Hágtatási jegyzék darabja	5 6 12 16
Hágtatási és borjázási jegyzék darabja	5 6 12 16
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére	5 6 12 16
Próbafejeési napló darabja	5 6 12 16
Napszámjegyzék 100 oldalas	20 21 27 31
Napszámjegyzék 50 oldalas	15 16 22 26
Napszámjegyzék 16 oldalas	5 6 12 16
Szegődménylevél darabja	3 4 10 14
Gazdaköri alapszabályminta darabja	5 6 12 16
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény (magyarul).	10 11 17 21

Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.) címére küldendők. Öt példányon felül megrendelés esetén 25 % engedmény. 3734

Terjesszük az Erdélyi Gazdát a gazdák körében!

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság
Cluj-Kolozsvár, Piata Unirei (v. Mátyás király-tér) 7.
Alaptőkéje: 25.000.000
Tartalékok: cca 24.200.000
Fiókjai: Désen, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. — Affiliált intézetei: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T., Nagyenyed Torda-Aranycs Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely. — Áruaktárai a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít, mindenféle bank-szerű üzletet előnyösen végez. — Safe deposit. Engedélyezett devizahely.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 3 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíthatnak, Legklsebb apróhirdetés díja 30 lel.

Déri Árpád maghereshedése

Cluj, Str. Rég. Marla 10. Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes

Konyhakerti-, virág- és gazdasági magvait.

Gazdasági szaktanácsadó dr. Péter Béla tb. gazdasági akad. igazgató, aki a szakkérdésekben a gazdaközönség rendelkezésére áll. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Fiókhely: Turda, Balogh virágüzletben. 3901

100 kat. hold bírtok részben vagy egészben eladó Kolozsvár határában délnek fekvő oldalon, Főtértől három kilométernyire, uri lakással, gazdasági épületekkel, felszereléssel vagy anélkül. Olcsó áron vehető át. Cim a klao hivatalban. 3895.

Gazdasági, földmives és tejgazdasági iskolát végzett 42 éves, családos, gazdasági, a jelenlegi állását egy hasonló gazdasági állással óhajta felcserélni. Kisebb vagy közep gazdasági uradalomnak önálló vezetésére, vagy nagyobb

uradalomban számtartól, is-pánl, tejgazdaság vezetői állás betöltésére is ajánkozik. 3904.

General Jon. G. Manu uradalma megvételre keres törzskönyvezett marha-állományból 5 drb. 4-5 éves pinzgaul fejős tehenet és 8 drb. 1-2 éves üszőt, 1 drb. 2-3 éves bikát, 10 drb. 1 éves mangalica kocát és 1 drb. 1 éves kant. Eladók ajánlatukat ár megjelölésével küldjék mielőbb Joan Csatos administrator deomoale, comuna Scrisoasta-Teleorman. 3898.

Kiválóan bőséges nem mesített tavaszbuza, tavasz rozs, tavasz búkköny, nem mesített csanádi zab és Eckendorfi répamag eladó. Lázár Simon keresetsi gazdaságában Torda. 3899.

Kaszálógép teljesen új eladó. Vincellér Márton Illyusa, posta Beclean. 3909.

Tavaszi ültetésre a leg-nemesebb fajta betegségmentes gyümölcs és szőlőültvényeket és más fajtákat és társai Oltvány iskolája. Tárgul-Mures. Jud. Mures-Turda. Árjegyzéket díjmentesen küldünk. 3886

Megvételre keresek használt, fiatal egy 4 HP és egy 6 HP gőzgarnitúrát, továbbá egy 8 HP gőzlokomobilt. Bartha Árpád géposztálya Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy. 3908.

Importált

Takarmányrépamag

Gazdasági és kertimág továbbá

Lóhere és lucernamag Vetőbúkköny

állandóan raktáron.

Bartha Árpád

Sft. Gheorghe—Sepsiszentgyörgy.

3897

Vetőmagvak

eredeti erfurti behozatal!

Vetemény- és virágmagvak, garantált tiszta faj és csiraképes.

Lucerna- és lóheremagvak, arankamentes, államilag ölmzárolt.

Fü- és herefélék, állandó rétek és legelők bevetésére.

Fűkeverék, parkok és kertpázsit részére. Takarmányrépamag, eredeti északnémetországi és belöldi „Elii” vetés.

Műtrágya, mésznitrogén, 40%-os káliutrágyasó, szuperfoszfát.

Rentészetli, méhészetli és állatápolási cikkek.

Sürgöny: Verkaufshalle Sibiu.

Telefon 200.

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület áruháza Sibiu.

Árjegyzék ingyen.

SĂMĂNTA R.-T.

Timisoarai fiókja Strada Bursei No. 2.

Ajánl a következő idényre, Cenadul-Vechii tenyészetéből

Nemesített zabvetőmagot,

ugyanott elsőrangú mangalica tenyészkanok, fiatal tenyész kocák, valamint simenhalai tenyész bikák kaphatók.

3892